

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119304761
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:6119304761.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, O.: 35 724 803, právne zastúpeného I. kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: J. W. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXXX/X, XXX XX H., v spore o zaplatenie 5.000 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. J. žalobu z a m i e t a.
- II. Žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca návrhom doručeným Z. súdu T. T. žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým uloží žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu 5.000 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.000 Eur od 11. decembra 2018 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že postupca uzatvoril so žalovaným dňa 10.08.2015 Zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bola poskytnutá úverová istina. Žalovaný sa zaviazal splácať predmetnú istinu v mesačných splátkach. Z dôvodu neplnenia si svojich povinností žalobca oznámil žalovanému, že dňom 25. novembra 2016 vyhlasuje úver za splatný.

2. Platobným rozkazom vydaným Z. súdom Banská Bystrica v upomínacom konaní XXUp/XXX/XXXX zo dňa 20. júna 2019 súd uložil žalovanému, aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi istinu 5.000 Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 5.000 Eur od 11. decembra 2018 do zaplatenia.

3. Z dôvodu nemožnosti doručenia platobného rozkazu žalovanému do vlastných rúk a návrhu žalobcu bola vec postúpená Okresnému súdu Prešov na ďalší procesný postup.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa 10. decembra 2018 bola medzi postupcom Československou obchodnou bankou, a.s. a žalobcom podpísaná Zmluva o postúpení pohľadávok číslo 21851000731, ktorou pohľadávka uplatnená v tomto spore bola postúpená na postupníka - žalobcu.

6. Dňa 10.08.2015 bola medzi postupcom a žalovaným podpísaná Zmluva o ČSOB spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXR, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úverový limit 11.000 Eur, ktorý sa zaviazal splácať pri úrokovej sadzbe 12,9 % ročne a ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 16,20 %, úrok z omeškania 5,05 %. Tento úver sa žalovaný zaviazal splácať v 84

mesačných splátkach vo výške XXX,XX L. vždy k XX. dňu v mesiaci. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na 25.08.2022. Z dôvodu neplnenia si povinnosti žalovaného, postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 25. novembra 2016 a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

7. Výzvami zo dňa 11.08.2016, 31.08.2016 a 17.10.2016 bol žalovaný vyzývaný na zaplatenie dlžnej sumy. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené listom zo dňa 13. decembra 2018. Žalovaný dlžnú sumu nezaplatil ani napriek pokusu o zmier zo dňa 29. apríla 2019.

8. Výzvou, ktorá bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu dňa 05. novembra 2020 ho vyzval súd postupom podľa § 7 ods. 1, 2 a § 11 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z., aby predložil súdu všetky listiny ako veriteľ preskúmaval bonitu dlžníka ako žalovaného pri poskytovaní úveru. Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní zo dňa 23. novembra 2020 požiadal súd o poskytnutie lehoty z dôvodu vyžiadania si podkladov od pôvodného veriteľa. Súdu neboli zo strany právneho zástupcu žalobcu predložené žiadne listiny, ktorými by veriteľ preskúmaval bonitu dlžníka pri poskytovaní úveru.

9. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 21.04.2021 v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní písomne neospravedlnil, pojednávanie z dôležitého dôvodu nežiadal odročiť. Právna zástupkyňa žalobcu žiadala žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Na otázku súdu, či nedisponuje žalobca listinami v zmysle výzvy súdu, ktorými preskúmaval veriteľ bonitu dlžníka pri poskytovaní úveru, požiadala právna zástupkyňa žalobcu o odročenie tohto pojednávania. Súd žiadosť o odročenie pojednávania v celom rozsahu nevyhoviel s poukazom na to, že bol toho názoru, že odo dňa 05. novembra 2020 bol dostatočný časový priestor zo strany žalobcu splniť výzvu súdu, vyžiadať od pôvodného veriteľa doručenie týchto listín, ak nimi disponuje a súdu ich následne predložiť. Neučinil tak, preto žiadosť o odročenie pojednávania je v celom rozsahu nedôvodná. Právna zástupkyňa žalobcu zároveň uviedla citujúc príslušné rozhodnutia, že súd nie je v tomto spore oprávnený požadovať predloženie týchto listín a to s poukazom na tú skutočnosť, že skutkové tvrdenia žalobcu neboli žalovaným nijakým spôsobom popreté.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 10.08.2015 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <[https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/XXXX/XX/>XX) < musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>> a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>,
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>> alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.
- Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o

príjmov, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

11. K námietke právnej zástupkyne žalobcu s poukazom na citovanie niekoľkých rozhodnutí odvolacích súdov o tom, že skutkové tvrdenia žalobcu o tom, že bola preskúmaná bonita žalovaného neboli popreté, pričom súd nemá ex offo povinnosť preskúmať postup veriteľa pri preskúmaní bonity žalovaného ako dlžníka, súd sa s toto argumentáciou nestotožňuje.

12. Súd poukazuje na Rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci C - 377/14, ktorý rozhodol, že v spotrebiteľských zmluvách sú súdy povinné ex offo skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Okrem uvedenej povinnosti možnosť judikatúry Súdneho dvora EÚ vyvodíť okrem iného aj povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa (C - 679/18) a údaje týkajú sa RPMN (C-76/10) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadať. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C - 679/18 vyplýva: „Články 8 a 23 Smernice L.ópskeho parlamentu a Rady 2008/48ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodíť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 Smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

13. Žalobca ako postupník postúpenej pohľadávky súdu nepredložil žiadne listiny, ktorými veriteľ pri poskytovaní úveru preskúmal bonitu žalovaného ako dlžníka.

14. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmov a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

15. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice L.ópskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice L.ópskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici L.ópskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti P. T.) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadlženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

16. Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014 LCL Le Credit Lyonnais C-565/2012 posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky. V prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 Smernice 2008/48, t. j. preveriť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z tohto vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu.

17. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval. Nezaujímal ho príjmy a ani výdavky žalovaného a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru. Nepreveril ho v úverových registroch a podobne. Súd teda robí

záver, že poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. nebolo možné platne predčasne zosplatiť postupom podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Dňa 10. decembra 2018 malo dôjsť k postúpeniu uplatnenej pohľadávky z ČSOB, a.s. na žalobcu. Uvedené postúpenie pohľadávky však spôsobilo, že žalobe nemôže byť vyhovievané ani čiastočne. Podstatnou otázkou pri každej žalobe je to, či je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu a rovnako je súd povinný preskúmať pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného. Hmotné právo definuje vecnú legitímáciu ako stav vyplývajúci z hmotného práva, určujúci či strana sporu je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, nárokov z ktorého sa žalobca domáha. Postup a podmienky platnosti postúpenia pohľadávky upravuje § 17 zákona číslo 129/2010 Z.z. účinného v čase postúpenia pohľadávky.

18. Podľa § 17 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=24.06.2019>> na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=24.06.2019>>, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

(2)

Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=24.06.2019>> spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

19. Ak v prejednávanej veci dospel súd k záveru, že k platnému predčasnému zosplateniu úveru dňa 25. novembra 2016 nedošlo, uvedené je potrebné považovať za neplatný právny úkon, nemohla byť pohľadávka z neho predmetom postúpenia z dôvodu, že konečná splatnosť úveru mala nastať až dňom 25.08.2022, a teda pohľadávka nemohla byť predmetom postúpenia, čím súd robí záver, že na strane žalobcu absentuje aktívna vecná legitímácia.

20. Uvedený právny názor zdieľa napríklad aj Rozhodnutie Krajského súdu Prešov spisová značka 5Co/33/2019 zo dňa 27.02.2020, kde odvolací súd konštatoval a nesúhlasil s názorom odvolateľa, že bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách číslo 483/2001 Z.z. Odvolací súd konštatoval, že súd 1. inštancie toto ustanovenie neaplikoval a odvolací súd sa stotožňuje s aplikáciou pre postúpenie pohľadávky, a to jeho aplikáciou § 17 ods. 1 zákona 129/2010 Z.z.

21. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie tejto žaloby súd jeho žalobný návrh zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol neúspešný, nemá nárok na náhradu trov konania a súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.